

Raadsvoorstel

Onderwerp: Beleidsplan Sociaal Domein
Datum: 26 oktober 2022
Agendapunt: 8
Behandeling: Besluitvormend
Portefeuille-
houder(s): Wethouder M. De Visser en Wethouder K. Hansems
Steller: Ina Roelfsema i.roelfsema@hethogeland.nl
Zaaknummer: Z.HHL.065407

1. Samenvatting

In het door de raad vastgestelde Koersdocument (2021) is opgenomen dat het Koersdocument verder wordt uitgewerkt in een integraal beleidsplan voor het sociaal domein en samenleving. Het beleidsplan dat nu ter vaststelling voorligt, is hier de uitwerking van. Dit plan werkt de vier strategische doelen van het Koersdocument verder uit, door voor elk strategisch doel een aantal ambities en resultaten te definiëren en wat we ervoor gaan doen om deze te realiseren.

2. Gevraagd of voorgesteld besluit

De raad besluit om het beleidsplan Sociaal Domein en Samenleving 'Naar een nieuw sociaal domein' vast te stellen.

3. Inleiding

3.1 Aanleiding

Om de druk op het sociaal domein te verminderen heeft de gemeenteraad in 2021 gekozen voor een nieuw sociaal domein: maatwerkgericht, nuchter en solide. In het Koersdocument zijn daarvoor vier strategische doelen vastgesteld: meer veerkracht, meer preventie, meer maatwerk en meer innovatie. Deze doelen dragen bij aan een toekomstbestendig en financieel houdbaar sociaal domein. In het beleidsplan zijn deze doelen verder uitgewerkt in wat we daarvoor gaan doen. We kunnen de doelen ook samenvatten onder de noemer van normaliseren, voorkomen en innoveren. Wat we doen sluit aan op de wereld en wensen van inwoners.

Het uitgangspunt is dat we de inwoner centraal stellen en maatwerk bieden. Doel is om de zelfredzaamheid van onze inwoners te bevorderen. We bekijken per situatie wat een inwoner nodig heeft en wat deze zelf kan doen of samen met familie, vrienden en burens of vrijwilligers. Voor meer complexe of meervoudige situaties werken we met één gezin, één plan, één regisseur en één budget. Er komt één integrale toegang voor het sociaal domein met een Sociaal Loket en Integrale Sociale Teams.

Dit nieuwe sociaal domein vraagt om een nieuw samenspel met inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers en de regio. Veel problemen kunnen worden voorkomen of makkelijker opgelost als inwoners elkaar ontmoeten of meedoen aan activiteiten. We

kunnen in strategisch partnerschap met inwoners en organisaties de vraagstukken binnen het sociale domein op nieuwe manieren oppakken en oplossen.

3.2 Bevoegdheid raad

De raad is kaderstellend voor nieuw beleid. De raad bepaalt daarmee op hoofdlijnen wat er nodig is de gemeente. De raad ziet vervolgens toe op de uitvoering van het plan en of deze naar behoren en binnen het budget wordt uitgevoerd.

3.3 Wettelijk of beleidskader

Met de vaststelling van dit beleidsplan geeft de raad uitvoering aan haar wettelijke taak op grond van de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet.

3.4 Historische context

In het beleidsplan 'Naar een nieuw sociaal domein' borduren we voort op de visie Ruimte en de visie Inwonerkracht. Beide visiedocumenten lagen ten grondslag aan de nieuwe gemeente Het Hogeland. Voor de grote financiële opgave in het Sociaal Domein heeft de raad in september 2020 politieke uitgangspunten opgesteld in de Bouwstenennotitie. Keuzes zijn gemaakt om financieel weerbaar te blijven vanuit het idee om iedereen die dat nodig heeft ook in de toekomst te verzekeren van ondersteuning. In 2021 heeft de gemeenteraad het Koersdocument vastgesteld. In dit document is de noodzaak van de transformatie van het Sociaal Domein aangegeven. We willen een toekomstbestendig sociaal domein met als kenmerken: maatwerkgericht, nuchter en solide. De raad heeft vier strategische doelen vastgesteld om daar te komen: meer sociale veerkracht, meer preventie, meer maatwerk en meer innovatie. In het integraal beleidsplan voor het sociaal domein en samenleving worden deze strategische doelen concreet uitgewerkt in wat we daarvoor gaan doen. Dit was de opdracht die vanuit het Koersdocument was meegegeven.

4. Beoogd resultaat (of effect)

Het beoogd effect is dat het percentage inwoners dat met hulp van het netwerk of het voorliggend veld en initiatieven in de eigen leefomgeving naar tevredenheid wordt geholpen, is vergroot en dat het percentage inwoners met een (langdurige) indicatie is verminderd. We streven zo niet alleen naar een betere grip op onze uitgaven in het sociaal domein, maar streven ook naar een betere kwaliteit van dienstverlening, in samenspraak en samenwerking met onze maatschappelijke partners, ondernemers en doorlopend nadrukkelijk mét onze inwoners.

5. Toelichting

5.1 Argumenten/motivering

De opgave waar we voor staan is de transformatie van het sociaal domein. We doen dit om de volgende redenen:

- een andere manier van omgaan met inwoners, waarbij zelfredzaamheid en participatie centraal staat. We werken vanuit de vraag van inwoners en monitoren de effecten van onze ondersteuning. Niet de systeemwereld maar de leefwereld van inwoners staat centraal en de vraag wat iemand nodig heeft om weer verder te kunnen. Dit doen we om de kwaliteit van leven van inwoners te verbeteren.
- financiële urgentie, want het zorggebruik stijgt en onze financiële middelen zijn niet toereikend. Anders dreigt er een blijvend tekort op de begroting. Het is nodig om het zorggebruik en het budget met elkaar in balans te brengen, dus de kosten te beheersen en te verlagen.
- de kwaliteit en de efficiency van onze dienstverlening verbeteren, zodat de tevredenheid van inwoners over de ondersteuning toeneemt. Werken vanuit vertrouwen in de kennis en kunde van professionals. We geloven dat kwaliteit de ondersteuning op termijn

goedkoper maakt. Door te beheersen met minder regels en met aandacht voor onze partners om samen de gewenste beweging te krijgen.

5.2 Risico's

Er is een grote urgentie de transformatie van het sociaal domein nu op te pakken. Als we niets doen lopen we risico's. Op financieel vlak dreigen er blijvende tekorten bestaan op het sociaal domein. Het zou al een mooie opbrengst zijn als we budget neutraal kunnen werken, gelet op de stijgende zorgvraag en afnemende budgetten. In het nieuwe verdeelmodel voor het sociaal domein komen wij er uit als een van de nadeelgemeenten, vooral voor de Wmo. Om het financieel risico in deze collegeperiode terug te dringen nemen we maatregelen. Belangrijk is dat we onze dienstverlening verbeteren door op onderdelen anders, sneller, efficiënter en goedkoper te werken. Voor onze interne bedrijfsvoering betekent dit dat de bulk efficiënter moet (digitaliseren, standaardiseren) om meer ruimte te creëren voor het complexe of meervoudige maatwerk. Met onze partners in het sociaal domein maken we een meer kwalitatieve slag in preventie, een effectief voorliggend veld en innovatie.

Daarmee zetten we in om dat te doen wat nodig is en ook niet meer dan dat. Omdat de inwoners en de samenleving meer in positie komen zelf te doen wat kan met hulp van de naaste omgeving. Dat is de kwaliteitsslag die we moeten komen en waardoor het op termijn goedkoper wordt. Dit doen we ook om in de toekomst onze wettelijke plicht om ondersteuning te bieden aan inwoners die dat nodig hebben, te kunnen blijven doen.

6. Financiële aspecten en wijze van dekking

Voor de implementatie van het beleidsplan is bij de voorjaarsnota een budget beschikbaar gesteld van € 172.742. Dit zijn gelden uit 2021, toegevoegd aan de algemene uitkering in de decembercircularisatie 2021, voor versterking ondersteuning wijkteams en voor een impuls voor integraal werken. Dit past in de bredere ambitie van het beleidsplan.

Op dit moment zijn we bezig met de concrete plannen voor de uitvoering van het beleidsplan, inclusief de daarbij horende begroting. Dit wordt programmatisch opgepakt en voorgelegd aan het college. Dekking voor de uitvoering zal worden gevraagd uit de t/m 2027 toegekende middelen voor ondersteuning wijkteams en integraal werken. Deze middelen worden in de begroting op een stelpost opgenomen bij de algemene uitkering in afwachting van het uitvoeringsplan. Als er meer geld nodig is dan zal aanvullend budget gevraagd worden uit de algemene middelen. Als we toe kunnen met minder budget dan kan het restant van de stelpost worden toegevoegd aan de algemene middelen.

7. Inbreng belanghebbenden

Het beleidsplan is tot stand gekomen op basis van gesprekken met interne en externe stakeholders. Door corona zijn deze gesprekken overwegend via digitale werkvormen gevoerd.

De adviesraad is gevraagd advies uit te brengen over het beleidsplan. Het advies van de Adviesraad alsmede de ambtelijke en bestuurlijke reactie op het advies treft u bij de stukken aan.

8. Vervolgtraject

8.1 Uitvoering

Na vaststelling van het beleidsplan door de gemeenteraad wordt het plan in uitvoering genomen. Daarvoor wordt jaarlijks gedurende deze collegeperiode een uitvoeringsplan opgesteld. We rapporteren onder andere via de monitor Sociaal Domein over de voortgang.

Zo maken we zichtbaar aan onze inwoners en gemeenteraad hoe we van abstracte strategische doelen tot concrete resultaten komen.

8.2 Tijdspad

De uitvoering van het beleidsplan kent een looptijd van 4 jaar tot en met 2026.

8.3 Communicatie

Gemeente Het Hogeland werkt opgave- en omgevingsgericht werken. Dit betekent dat in de uitvoering van nieuw beleid een omgevingsanalyse wordt gedaan om actoren in kaart te brengen. Waar mogelijk worden die actoren – inwoners, maatschappelijke partners, ondernemers – betrokken bij het uitvoeren van beleid. Die betrokkenheid kan bestaan uit meepraten, meedenken of meemaken. Voor onze inwoners zullen we communicatiemiddelen gebruiken, die specifiek gericht zijn op inwoners. Ook zullen we meer van buiten naar binnen werken en gesprekken voeren met maatschappelijke organisaties en instanties over hun bijdrage aan het nieuwe sociaal domein.

8.4 Evaluatie

Het Koersdocument geeft een tijdspad aan tot 2030. We evalueren de resultaten van het beleidsplan in 2025, zodat het college de koers naar het nieuwe sociale domein tot 2030 kan actualiseren en bijstellen indien nodig.

Bijlage(n):

- beleidsplan Sociaal Domein en Samenleving 'Naar een nieuw sociaal domein'
- folder 'Naar een nieuw sociaal domein'
- brief adviesaanvraag aan de Adviesraad Het Hogeland
- advies van de Adviesraad Het Hogeland
- bijlage bij het advies van de Adviesraad Het Hogeland
- brief ambtelijke reactie op het advies van de adviesraad Het Hogeland
- brief bestuurlijke reactie op het advies van de adviesraad Het Hogeland
- brief van de OR over het beleidsplan Sociaal Domein en Samenleving
- raadsbesluit

Achterliggende documenten:

Koersdocument Transformatie Sociaal Domein 2020 – 2030 'Om de samenredzaamheid van Het Hogeland'.

Winsum, 20 september 2022.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Het Hogeland,

Gemeentesecretaris,

Burgemeester,

Paul van Vilsteren

Henk Jan Bolding